

د افغانستان اسلامي امارت

رسمي جریده

د چاپ نېټه:

شېنبه د ۱۴۲۱ هـ. ق کال د رجب المرجب د میاشتي لسمه نېټه

پرله پسي نمبر ۷۹۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قال الله تبارك و تعالیٰ !

اطيعوا الله و اطيعوا الرسول و اولی الامر منكم

ترجمه: طاعت و کبری د الله ﷻ او اطاعت و کبری د رسول ﷺ او د اولی الامر چی ستاسی خخه وی.

ACKU

قانون منع احتكار

فرمان مقام امارت اسلامی افغانستان در مورد انفاذ اسناد تقنینی مربوط شاروالیها

شماره: ۲۹

تاریخ: ۱۴۲۱/۶/۲۵ هـ . ق

ماده اول:

به اساس تائید ریاست الوزراء امارت اسلامی افغانستان، اسناد تقنینی ذیل مربوط شاروالیها را توشیح میدارم:

- ۱- قانون شاروالیها به داخل (۵) فصل و (۲۵) ماده.
- ۲- قانون محصول خدمات شهری به داخل (۵) فصل و (۱۸) ماده.
- ۳- قانون استملاک زمین به داخل (۳) فصل و (۲۳) ماده.
- ۴- قانون منع احتکار به داخل (۴) فصل و (۲۳) ماده.
- ۵- مقررۀ تطهیر و سرسبزی شهرها به داخل (۵) فصل و (۲۷) ماده.
- ۶- مقررۀ محصول صفائی به داخل (۲) فصل و (۱۲) ماده.
- ۷- مقررۀ محصول توقفگاه وسائط نقلیه مسافربری اطراف به داخل (۴) فصل و (۳۳) ماده.
- ۸- مقررۀ تثبیت کرایه ملکیت های شاروالی به داخل (۴) فصل و (۲۱) ماده.
- ۹- مقررۀ امور اسکان پروژه های شهری طرح (پلان) ۲۵ ساله شهر کابل به داخل (۳) فصل و (۱۹) ماده.
- ۱۰- مقررۀ تطبیق طرح عمومی (ماستر پلان) شهر کابل به داخل (۱۱) فصل و (۴۲) ماده.
- ۱۱- مقررۀ طرز توزیع و فروش نمرات زمین رهایشی، تجارتي و بلند منزل امارتي در شهر کابل به داخل (۴) فصل و (۲۶) ماده.

ماده دوم:

اسناد تقنینی مندرج ماده اول این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد.

والسلام

خادم اسلام

امیرالمؤمنین ملا محمد عمر (مجاهد)

قانون منع احتکار

فصل اول

احکام عمومی

ماده اول:

(۱) احتکار در این قانون عبارت از ذخیره، حصر و پنهان کردن مواد ارتزاقی و استهلاکی مورد نیاز عامه بیش از احتیاج عادی به مقصد سودجویی نامشروع و فروش به قیمت بلندتر از قیمت تثبیت شده امارتی در داخل کشور میباشد.

(۲) خریداری مواد، اموال منقول و غیر منقول، تکت و سائط نقلیه از ادارات و مؤسسات عام المنفعه و فروش آن به مقاصد مندرج فقره (۱) این ماده نیز در حکم احتکار میباشد.

ماده دوم:

مواد ارتزاقی و استهلاکی مورد نیاز عامه عمدتاً عبارت است از:

- گندم.
- آرد.
- برنج.
- انواع روغن غذایی.
- چای و شکر.
- پیاز.
- کچالو.
- نمک.
- چوب محروقاتی.
- ذغال.
- انواع تیل سوخت (پترول، دیزل، خاک).
- انواع صابون.

ماده سوم:

فهرست مواد ارتزاقی و استهلاکی مورد نیاز عامه، مندرج ماده دوم این قانون عندالضرورت از طرف امارت تجدید و تعدیل گردیده و از طریق وسائل اطلاعات جمعی به اطلاع عامه رسانیده میشود.

ماده چهارم:

(۱) وزیر عدلیه مکلف است بمنظور تطبیق اهداف انسانی و شرعی این قانون هیئتی (کمسیون) را بنام مبارزه با احتکار، در مرکز و ولایات که منبهد در این قانون بنام هیئت یاد میشود، ایجاد نماید.

(۲) ترکیب هیئت در مرکز عبارت است از:

- مرستیال وزارت عدلیه در امور خارنوالی به حیث رئیس.

- رئیس عمومی مبارزه با جرایم جنائی وزارت امور داخله، نماینده گان با صلاحیت وزارت های تجارت، زراعت و مالداري امر بالمعروف و نهی عن المنکر ریاست های عمومی حمل و نقل، استخبارات و شاروالی کابل به حیث اعضاء.

(۳) ترکیب هیئت در ولایات عبارت است از:

- والی ولایت به حیث رئیس.

- خارنوال مرافعه ولایت به حیث معاون.

- قوماندان امنیه، مستوفی و نماینده گان وزارت های تجارت زراعت و مالداري، امر بالمعروف و نهی عن المنکر، ریاست عمومی استخبارات و شاروال به حیث اعضاء.

ماده پنجم:

اهداف عمده هیئت عبارت است از:

۱- کسب معلومات راجع به مواد ارتزاقی و سائر مواد اولیه مورد نیاز عامه که در تصرف اشخاص قرار دارد.

۲- نظارت (کنترول) محلات عرضه مواد ارتزاقی و یا سائر مواد اولیه مورد نیاز عامه.

۳- تثبیت و تفتیش محلاتیکه مواد ارتزاقی و یا سائر مواد اولیه مورد نیاز عامه به مقصد احتکار در آن ذخیره شده باشد.

در صورت ایجاب تفتیش مسکن، هیئت مکلف است طبق احکام قانون اجازه محکمه ذیصلاح را اخذ نماید.

۴- مطالعه وضع بازار، چگونگی صعود قیم و عرضه مواد و سائر عواملی که منجر به احتکار میگردد و اتخاذ تدابیر عملی، مؤثر و لازم.

۵- تبلیغ همه جانبه از نگاه شریعت اسلامی، فقه حنفی و قوانین نافذه راجع به اضرار احتکار، عواقب اخروی و مجازات مرتب بر عمل احتکار.

۶- صدور هدايات و دساتير به مؤظفين كشف و تحقيق جرائم و ادارات ذيربط در رابطه به مبارزه عليه احتكار.

ماده ششم:

هيئت جهت مبارزه و جلوگیری از احتکار، طرز العمل و برنامه کار خود را ترتیب و تطبیق نماید.

ماده هفتم:

(۱) هیئت های ولایات مکلف اند گزارش کار خود را در هر ربع سال به هیئت مرکز ارسال بدارند.

(۲) هیئت مرکز گزارش های واصله را ارزیابی، توحید و انسجام داده. به مقام امارت اسلامی غرض اخذ هدايت تقدیم میدارد.

(۳) نظارت از اجراءات و فعالیت های هیئت های ولایات به عهده هیئت مرکز میباشد.

ماده هشتم:

هیئت مکلف است بعد از كشف و دستيابی، مواد احتكار شده را از تصرف محتكر خارج و در مدت (۲۴) ساعت به محلات مصنون امارتی انتقال و اجازه محكمه ذيصلاح را مبنی بر عرضه آن به مستهلكين با تعیین نرخ فروش حاصل نماید.

ماده نهم:

وجوه حاصله از فروش مواد احتكار شده که طبق حکم ماده هشتم این قانون بدست میاید. به حساب امانت در بانک نگهداری و اعاده آن بعد از وضع مصارف، به مالک و یا ممثل قانونی آن مطابق حکم محكمه صورت میگیرد.

ماده دهم:

احتكار مواد مندرج ماده اول این قانون جرم بوده مرتكب طبق احكام قانون مجازات میگردد.

فصل دوم

مقدار ذخیره و معیار های مجاز

ماده یازدهم:

مقدار ذخیره مواد اولیه مورد نیاز، به منظور استفاده سالانه کارکنان دهقانان، قراردادی ها، کارخانه ها مؤسسات خصوصی و سایر اتباع کشور توسط این قانون تنظیم میگردد.

ماده دوازدهم:

در تثبیت مقدار ذخیره مواد اولیه مورد نیاز، معیارهای ذیل رعایت می گردد:

الف: برای کارکنان و اتباع کشور:

- ۱- گندم، آرد، برنج، معیار ذخیره فی نفر در سال (۲۴۰) کیلو گرام.
- ۲- انواع روغن غذایی، معیار ذخیره فی نفر در سال (۱۴) کیلو گرام.
- ۳- شکر، معیار ذخیره فی نفر در سال (۲۰) کیلو گرام.
- ۴- چای، معیار ذخیره فی نفر در سال (۲) کیلو گرام.
- ۵- پیاز، معیار ذخیره فی نفر در سال (۱۸) کیلو گرام.
- ۶- کچالو، معیار ذخیره فی نفر در سال (۲۴) کیلو گرام.
- ۷- نمک، معیار ذخیره فی نفر در سال (۲) کیلو گرام.
- ۸- چوب محروقاتی، معیار ذخیره فی نفر در سال (۴۰۰) کیلو گرام.
- ۹- ذغال، معیار ذخیره فی نفر در سال (۲۰۰) کیلو گرام.
- ۱۰- انواع تیل سوخت پترول دیزل و خاک معیار، ذخیره فی نفر در سال (۶۰) لیتر.
- ۱۱- انواع صابون، معیار ذخیره فی نفر در سال (۱۲) کلوچه.

ب: برای کارخانه ها و مؤسسات خصوصی ذخیره مواد فوق الذکر به رویت مناصفه معیار فی نفر کارکن برای مدت سه ماه مجاز است.

ج: برای دهاقین نظر به ساحه زمین که تحت کشت قرار میگيرد، مقدار ذیل به حیث ذخیره تخمیانہ در فی جریب مجاز می باشد:

مواد: معیار فی جریب قابل زرع:

گندم: ۲۸ کیلو گرام.

کچالو: ۲۵ کیلو گرام.

شالی: ۱۴ کیلو گرام.

د: برای قراردادی ها:

قراردادی ها نظر به مقدار معین شامل قرارداد و مکلفیت های که به خاطر تأمین مواد مورد نیاز ادارات امارتی و مؤسسات غیر امارتی دارند، میتوانند با در نظر داشت معیار تحویل دهی مندرج قرارداد منعقدہ ذخیره مواد داشته باشند و مقدار مازاد آن احتکار شمرده میشود.

ماده سیزدهم:

اتباع امارت اسلامی افغانستان به رعایت احکام مکلف اند:

۱- اشخاص و مؤسساتیکه به تجارت مواد مورد نیاز اولیه اشتغال دارند، مکلف اند مواد اولیه را در مارکیت های مربوط ذخیره نمایند و در صورتیکه ذخائر شان در سائر محلات غیر از مارکیت های معینه موجود باشد، از موجودیت آن محلات و گدام ها به هیئت های مندرج فقرات (۲ و ۳) ماده چهارم این قانون کتباً اطلاع دهند.

۲- دکانداران و مغازه دارانیکه عرضه کننده مواد مورد نیاز اولیه میباشند، در صورتیکه علاوه بر مغازه و دکان مربوط، محل ذخیره دیگری نیز داشته باشند، مکلف به رعایت حکم مندرج جزء (۱) این ماده میباشند.

۳- تاجران و اشخاصیکه به صورت عمده به خرید و فروش مواد اولیه اشتغال دارند، مکلف اند طی مدت یک ماه الی چهل روز از تاریخ انتقال مواد به گدام های خویش، به عرضه آن به بازار اقدام نمایند در غیر آن اموال ذخیره شده احتکار شمرده می شود.

۴- مغازه داران و دکاندارانیکه مواد اولیه را در دکانها و مغازه های خویش جهت عرضه موجود نداشته ولی در گدام مربوطه خویش موجود داشته باشند، مقدار موجود گدام شان احتکار شمرده می شوند.

۵- کسبه کارانیکه برای تولیدات خویش از وزارت تجارت یا سائر مراجع امارتی مواد مورد نیاز اولیه را اخذ می دارند، در صورتیکه دستگاه تولیدی آنها عملاً بدون عذر شرعی فعال نه باشد و سهمیه مواد مورد نیاز اولیه را از آن منابع اخذ نمایند، مواد مورد نیاز اولیه موجود مغازه و ذخائر آنها احتکار محسوب می شود.

۶- خبازانیکه در مغازه یا دکان خبازی خویش آرد توزیع شده از طرف منابع امارتی برای پخت نان را پنهان کرده باشند، محتکر شناخته میشوند، ذخیره هشت روزه مصرف آرد خارج سهمیه، ازین حکم مستثنی است.

فصل سوم

تعقیب عدلی

ماده چهاردهم:

ادارات کشف جرائم به صورت عموم و هیئت به صورت خاص مکلف می باشند تا طبق احکام قانون در تثبیت محلات احتکار و تشخیص محکومین به صورت همه جانبه اقدام و مرجع مربوطه را از نتایج اجراءات خود به میعاد قانونی و بدون تأخیر رسماً اطلاع دهند.

هر نوع تأخیر و تعلل در تطبیق حکم این ماده موجب مسئولیت جزائی میباشد.

ماده پانزدهم:

(۱) تحقیق، تعقیب و رسیده گی به اتهام احتکار مندرج این قانون مطابق احکام قانون صورت میگیرد.

(۲) رسیده گی قضائی به اتهام احتکار از صلاحیت محاکم امنیت عامه ستره محکمه امارت اسلامی افغانستان میباشد.

ماده شانزدهم:

تحقیق، تعقیب و رسیده گی قضائی به موضوعات احتکار طور عاجل و بدون نوبت صورت میگیرد.

ماده هفدهم:

مجازات محکوم بعد از قطعیت حکم ذریعه وسائل اطلاعات جمعی نشر میگردد.

ماده هجدهم:

محکوم قرار آتی تعزیر میگردد:

۱- در صورتیکه قیمت مال احتکار شده از پنجصد هزار افغانی الی پنج ملیون افغانی باشد، جنس احتکار شده طبق احکام ماده هشتم و نهم این قانون به فروش رسانیده شده و پول ماحصل به مالک پرداخته میشود و محکوم به تعزیر شرعی محکوم میگردد.

۲- در صورتیکه قیمت مال احتکار شده پنج ملیون افغانی الی پنجاه ملیون افغانی باشد، جنس احتکار شده طبق حکم جزء (۱) این ماده به فروش رسانیده شده و پول ماحصل به مالک پرداخته میشود و محکوم مستوجب تعزیر شرعی میباشد.

۳- در صورتیکه قیمت مال احتکار شده متجاوز از پنجاه ملیون افغانی باشد، جنس احتکار شده مطابق حکم جزء (۱) این ماده به فروش رسیده پول ماحصل به مالک پرداخته شده و محکوم با در نظر داشت حالات ارتكابیة جرم از طریق محکمه مربوطه به تعزیر شرعی محکوم میگردد.

۴- شخصیکه عمل احتکار را بیش از یک مرتبه مرتکب شده باشد در این صورت نیز حالت شدت ارتکاب جرم در نظر گرفته شده مرتکب به مجازات شدید شرعی محکوم میگردد.

ماده نهم:

قیمت اموال احتکار شده مندرج ماده (۱۸) این قانون همه ساله توسط هیئت (کمیسیون) تعیین و بعد از منظوری شورای وزیران از طریق وسائل اطلاعات جمعی به اطلاع عامه رسانیده می شود.

ماده بیستم:

در صورتیکه جرم احتکار توسط جمعیت اشخاص (باند) صورت گرفته باشد، محتکرین در همه احوال به اشد مجازات شرعی محکوم میگردند.

ماده بیست و یکم:

شخصیکه احتکار را در زمان قحطی خشکسالی و جنگ یا حالت اضطرار به منظور صدمه رسانیدن به زنده گی اتباع کشور مرتکب شود در همه احوال محتکر به اشد مجازات شرعی محکوم میگردد.

ماده بیست و دوم:

هرگاه مغازه دار، تحویل دار گدام دار و خزانه دار یا سائر موظفین خدمات عامه با سوء استفاده از صلاحیت وظیفوی، مرتکب احتکار و یا زمینه ساز احتکار گردد در همه احوال مرتکب به حد اکثر مجازات مندرج مواد این قانون محکوم میگردد.

فصل چهارم

حکم نهایی

ماده بیست و سوم:

(۱) این قانون از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر و توسط وسائل اطلاعات جمعی به اطلاع عامه رسانیده شود.

(۲) با انفاذ این قانون، قانون منع احتکار منتشره شماره مسلسل (۷۷۳) مؤرخ ۳۱ حمل ۱۳۷۴ هـ.ش جریده رسمی و احکام سائر اسناد تقنینی مغایر این قانون ملغی است.